

'Omarm de nieuwe technieken'

FEDECOM PLEIT VOOR BENUTTEN TECHNOLOGIE BIJ EMISSIEREDUCTIE

Fedecom, brancheorganisatie voor onder meer de agrotechniek, is één van de partners in het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030. Emissiereductie is daarin een belangrijk thema. Volgens Fedecom kunnen nieuwe technieken daar substantieel aan bijdragen en behoeft dat meer aandacht. Caroline Bekkering, algemeen directeur van Fedecom, en Erik Hogervorst, directeur van een mechanisatiebedrijf, hebben daar uitgesproken ideeën over.

Brancheorganisatie Fedecom

Caroline Bekkering is sinds 3 januari 2023 algemeen directeur van Fedecom. Zij is de opvolger van Gerard Heerink. Daarvoor was ze manager werkgeverszaken bij BOVAG. Fedecom is de brancheorganisatie van fabrikanten, importeurs en dealers in de agrotechniek (waaronder spuitmachines), veehouderijtechniek, groentechniek, tuinbouwtechniek en industrie & intern transport. Fedecom heeft bijna duizend leden, met een gezamenlijke jaaromzet van circa 5,5 miljard euro, voortgebracht met ongeveer 16.500 medewerkers. Namens Fedecom is Caroline Bekkering lid van de stuurgroep van het [Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030](#).

Eén van de bij Fedecom aangesloten bedrijven is mechanisatiebedrijf Hogervorst in Noordwijkerhout, waarvan Erik Hogervorst directielid is. Binnen Fedecom is hij lid van de werkgroep Pakket maatregelen emissiereductie 2030 en lid van de kerngroep Spuittechniek. Het bedrijf Hogervorst is actief in intern transport, landbouwmechanisatie en spuittechniek. Hogervorst bouwt ook zelf spuitmachines, voor telers (in binnen- en buitenland) die specifieke eisen stellen aan een spuitmachine.

**Caroline Bekkering, algemeen directeur
Fedecom**

**Erik Hogervorst, directielid
mechanisatiebedrijf Hogervorst**

Veel bereikt door driftbeperking

Op het gebied van emissiereductie is de afgelopen decennia veel bereikt. Maar we zijn er nog niet, want er zijn nog steeds normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. Dat het aantal overschrijdingen is afgenomen, komt volgens Erik Hogervorst met name door aandacht die er was (en nog steeds is) voor het beperken van drift.

"Driftarme doppen zijn sinds een aantal jaren verplicht en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. Deze doppen reduceren drift minstens 75 of 90 procent. Maar ik denk dat we met driftbeperking nu bijna het plafond bereikt hebben. Willen we de normoverschrijdingen verder terugbrengen, dan moet de aandacht nog meer naar andere bronnen, zoals erfemissie en perceelafspoeling. Dat gebeurt nu ook. De schatting is dat normoverschrijdingen nu voor 50 procent komen door erfemissie, voor 35 procent door perceelafspoeling en 15 procent door drift."

Europese standaard voor gesloten vulsysteem

Fedecom is pleitbezorger voor het benutten van nieuwe technologie om normoverschrijdingen verder terug te dringen. "Ons credo is: omarm de nieuwe technieken", zegt Caroline Bekkering. "Deze technieken zijn beschikbaar en ze kunnen serieus bijdragen aan de verdere reductie van emissies."

Een nieuwe techniek die inmiddels zeker omarmd is, is het gesloten vulsysteem. Met behulp van een gesloten vulsysteem kan een spuitmachine

worden gevuld zonder morsen. Dat biedt veiligheid voor de toepasser en het voorkomt dat er middel onbedoeld in het milieu terecht komt.

"Aanvankelijk lag de focus van het gesloten vulsysteem op Nederland", vertelt Caroline Bekkering. "Binnen het Uitvoeringsprogramma Toekomst gewasbescherming 2030 heeft Fedecom CropLife NL ondersteund en er ook voor gepleit om het systeem meteen Europa-breed te maken. Dat heeft geleid tot een ISO-normering voor het systeem, zodat er voor heel Europa een standaard is. Een overleggroep van overheid en bedrijfsleven werkt aan de introductie van het gesloten vulsysteem in Nederland. De implementatiedatum is nog onderwerp van overleg."

Reductie middelengebruik door precisietechniek

Binnen de gewasbescherming is er inmiddels veel nieuwe technologie. En de ontwikkelingen gaan snel, weet Erik Hogervorst. "Denk bij nieuwe technieken aan pleksgewijze toepassing (spot spraying), variabele afgifte, sectie-afsluiting van spuitdoppen op plekken waar niet gespoten hoeft te worden, en cameragestuurd onkruid schoffelen. Dankzij artificial intelligence en deep learning gaan de ontwikkelingen snel en worden de technieken steeds betrouwbaarder."

Caroline Bekkering vult aan: "Deze precisietechnieken hebben mede tot gevolg dat er per hectare minder middel wordt gebruikt. Als Fedecom denken wij dat reductie van het gebruiksvolume serieus kan bijdragen aan vermindering van emissie en normoverschrijdingen in het oppervlaktewater. Dus laten we die nieuwe technieken ten volle benutten."

'Vaart maken met aanpassing toelatingsbeoordeling'

Fedecom constateert dat de nieuwe technieken nog maar beperkt worden gebruikt. Volgens Erik Hogervorst liggen daar meerdere oorzaken aan ten grondslag. "Bijvoorbeeld wet- en regelgeving. Nieuwe technieken, die reductie van gebruik mogelijk maken, passen niet altijd binnen het huidige toelatingskader voor de middelen. Dat is waar de overheid, de gewasbeschermingsbedrijven en het Ctgb tegenaan lopen. De bestaande toelatingsbeoordelingen zijn gebaseerd op volveldse toepassing. Precisietechnieken vragen een andere toelatingsbeoordeling en daar zijn de betrokken organisaties nu mee aan het puzzelen. Als Fedecom hopen we dat hier vaart mee gemaakt kan worden, want er valt veel winst mee te boeken. En doordat wet- en regelgeving nog niet duidelijk is, wachten telers met investeren in deze technieken."

Caroline Bekkering noemt een andere hindernis die gerelateerd is aan wet- en regelgeving. "Op dit moment moet ieder nieuw model spuitmachine apart gecertificeerd worden voor toelating op de DRT-lijst (lijst met Drift Reducerende Technieken). Zo'n certificering kost de fabrikant of importeur circa 75.000 euro. Dat bedrag staat niet in verhouding tot de relatief kleine afzetmarkt in Nederland, wat remmend werkt op de introductie van spuitmachines met nieuwe technieken. Fedecom pleit ervoor om dit anders te regelen, bijvoorbeeld door niet per model maar per techniek te certificeren. Ook Europese harmonisatie van classificatie van technieken en spuitdoppen is hard nodig, om dubbele testen en onnodige kosten te voorkomen."

Telers terughoudend in investeren

Erik Hogervorst merkt dat veel telers nog wat terughoudend zijn in het investeren in nieuwe spuittechnologie. Ook vanwege het ontbreken van de officiële toelating van nieuwe technieken op zowel het wettelijk gebruiksvoorschrift als de DRT lijst (Drift Reducerende Technieken). "Daarnaast vraagt het van een teler een forse investering, waarvan hij of zij niet weet wat precies het bedrijfseconomisch rendement zal zijn. Mede daardoor merk ik bij veel telers een afwachtende houding. Zij wachten liever op de eerste ervaringen van de voorlopers die wel in nieuwe technologie hebben geïnvesteerd. Of op de concrete resultaten van praktijkproeven. Met het oog op dat laatste zou het goed zijn dat de overheid telers meer experimenteerruimte zou bieden."

Winst behalen door verspreiden van kennis

Gewasbescherming is één van de vele onderdelen van de bedrijfsvoering op een agrarisch bedrijf. "Daardoor is het begrijpelijk dat telers niet altijd precies op de hoogte zijn van de laatste ins en outs op dat gebied", stelt Erik Hogervorst.

Hij illustreert met een voorbeeld: "Laatst reed ik mee met een teler op een nieuwe spuitmachine, die hij bij ons had gekocht, tijdens het spuiten van aardappelen. Het viel me op dat hij niet alle mogelijkheden van de spuitmachine benutte. Bijvoorbeeld de instelling dat je alleen op de ruggen spuit en niet ertussen."

Toen Erik Hogervorst hem ernaar vroeg, bleek dat de teler door de drukke werkzaamheden niet gedacht had aan die mogelijkheid. "Dit voorbeeld staat niet op zich. Ik denk dat er nog veel winst valt te behalen in het beter verspreiden van kennis onder telers."

'Meer in gezamenlijkheid optrekken'

"De doelstellingen van de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 zijn ambitieus", stelt Caroline Bekkering. "Eén van die doelstellingen is 'nagenoeg geen emissie van gewasbeschermingsmiddelen'. Daar komt de Europese Kaderrichtlijn Water nog bij, met doelstellingen voor 2027. Er is echt nog een inspanning nodig om die ambities te realiseren. Reductie van het volume aan middelengebruik met behulp van nieuwe technologie kan daar volgens ons een serieuze bijdrage aan leveren."

Naast de hiervoor genoemde belemmeringen ziet Caroline Bekkering nog een andere remmende factor ten aanzien van nieuwe technieken: "Er zijn veel projecten gericht op emissiereductie en bescherming van het oppervlaktewater. Dat is mooi, maar tegelijk zie je ook dat het daardoor erg verbrokken is. En dat ook de aandacht voor de mogelijkheden van nieuwe technieken daardoor onvoldoende op de voorgrond komt. Als Fedecom pleiten wij ervoor om meer in gezamenlijkheid op te trekken in het onderzoeken van de mogelijkheden die nieuwe technieken bieden op het gebied van emissiereductie, en hoe het gebruik hiervan te stimuleren en te faciliteren."